

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ
NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT
ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА

Անտառային ֆոնդի տարածքը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքի այն մասն է, որը ծածկված է անտառով, ինչպես նաև այն ոչ անտառապատ տարածքը, որը տրամադրված է անտառային տնտեսության կարիքների համար:

Անտառային ֆոնդը ներառում է անտառապատ տարածքը (փաստացի ծածկված ծառերի տեսակներով, տնկիների տարատեսակներով), ոչ անտառապատ տարածքը՝ գյուղատնտեսական հողատեսքեր (վարելահող, խոտհարք, արոտավայր և այլն), հատուկ նշանակության տարածքներ (ճանապարհներ, ջրանցքներ, տնամերձեր և այլն), ինչպես նաև ճահճային տարածքներ, ավազուտներ, հեղեղատներ, թեթև լեռնայանջեր և այլն:

Գլխավոր օգտագործման անտառահատումը և անտառվերականգնողական հատումները փայտանյութի պատրաստման նպատակով հատումն ծառերի հատումն է:

Անտառապաշտպանական հատումներն իրականացվում են ըստ տնկիների աճի ու զարգացման և նպատակառոտորված են ծառերի և թփերի մի մասի պարբերական հատմամբ տնկարկների մնացած մասի հետագա աճի պայմանների բարելավմանը:

Forest area is a part of territory of Nagorno-Karabakh Republic covered with forest, as well as territory not covered by forest, but used for forestry needs. Forest stock includes forest area, i.e. forest covered territory (actually covered with plantations of trees) and territory not covered with forest but intended for forestation (burnt out areas, cutting areas, waste grounds, glades, areas of dead plantations). Besides, forest stock includes non-forest areas: agricultural lands (hayfields, pastures, arable land), special purpose areas (roads, ditches, country estates etc.), and also swamps, sands, ravines, steep hillsides and other territories.

Fellings of forests of main use and reforestation fellings are carried out in mature forests for procurement of timber.

Maintenance fellings are carried out in the process of growing and maturing of plantations and supposes cutting down of selected trees and bushes to secure better conditions of growth for other trees.

Площадь лесного фонда – это часть территории Нагорно-Карабахской Республики, занятая лесом, а также не занятая им, но предназначенная для нужд лесного хозяйства. Лесной фонд включает площадь, покрытую лесом (фактически занятую древесными породами, насаждениями разных видов), не покрытую лесом: сельскохозяйственные угодья (пашни, сенокосы, пастбища), площади особого назначения (дороги, каналы, усадьбы и др.), а также площади болот, песков, оврагов, крутых склонов и другие территории.

Рубки леса главного пользования и лесовосстановительные рубки проводятся в спелых древостоях для заготовки древесины.

Рубки ухода за лесом проводятся по мере роста и развития насаждений и заключаются в периодической вырубке части деревьев и кустарников, направленной на улучшение условий для дальнейшего выращивания оставляемой части насаждений.

102. ՀՈՂԱՅԻՆ ՄԱԿԵՐԵՍԱԸ
LAND AREA
ЗЕМЕЛЬНАЯ ПЛОЩАДЬ*

	01.07.2015		
	Հազ. հեկտար Thsd. hectares Тыс. гектаров	Տոկոսներով ընդհանուր մակերեսի նկատմամբ In percents from total area В процентах от общей площади	
Ընդհանուր հողային տարածքը Total land area	1143.27	100.0	Овщая площадь земель
Գյուղատնտեսական հողատեսքեր Agricultural lands	571.81	50.0	Сельскохозяйственные угодья
Անտառային ֆոնդ Forest stock	457.05	40.0	Лесной фонд
Այլ հողեր Other lands	114.41	10.0	Прочие земли

* Ներառյալ հակառակորդի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքները:
 Including the territories are under the control of the enemy.
 Включая территории, находящиеся под контролем противника.

103. ԱՆՏԱՌԱՆԱՆՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST BREACHES
ЛЕСОНАРУШЕНИЯ

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Ապօրինի անտառահատումներ Illegal forest fellings								Незаконная рубка леса
ակտերի քանակը, հատ number of acts, pieces	250	11	5	13	8	7	5	число актов, шт
ծառերի քանակը, հատ number of trees, pieces	9562	431	60	270	119	203	14	число деревьев, шт
ծավալը, մ ³ volume, m ³	1064	100	30	150	140	62.35	0.0	объем, м ³
Հանձնվել է իրավապահ մարմիններին Referred to the law- enforcement	8	8	5	12	8	7	5	Переданы в правоохранительные органы
Գանձման ենթակա վնասի գումարը, հազ. դրամ The extent of damages subjected to recovery, thsd. drams	13803.7	2044.5	21480.0	16000.0	4194.0	5650.5	1401.0	Сумма ущерба, подлежащая взысканию, тыс. драм
այդ թվում՝ of which:								в том числе:
կամավոր մուծվել է ըստ անտառխախտման ակտերի, հազ. դրամ voluntarily paid according to the acts of forest breaches, thsd. drams	1004.4	46.2	-	-	1459.0	-	107.5	добровольно уплачены согласно актам о лесонарушениях, тыс. драм

**104. ԱՆՏԱՌԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST FELLINGS
РУБКА ЛЕСА**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Հատումներ, ընդամենը Fellings total								Рубка, всего
տարածքը, հա territory, ha	3924	2815	2909	3365	3562	3866	5864	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	38185	41332	45359	51030	79833	96237	76891	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>2762</i>	<i>2327</i>	<i>3213</i>	<i>4841</i>	<i>7284</i>	<i>5895</i>	<i>7005</i>	<i>лесоматериалы</i>
այդ թվում ըստ տնտեսակների of which by:								в том числе по видам:
անտառվերականգնման reforestation								лесовосстановления
տարածքը, հա territory, ha	156	232	340	190	480	334	1021	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	2923	2546	2901	4414	8601	8350	16475	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>2403</i>	<i>1837</i>	<i>2318</i>	<i>3064</i>	<i>5966</i>	<i>5576</i>	<i>6660</i>	<i>лесоматериалы</i>
լուսավորման և մաքրման illumination and clearing								освещения и очистки
տարածքը, հա territory, ha	15	15	22	320	58	115	80	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	186	136	190	353	435	877	466	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>лесоматериалы</i>
նստացման thinning								проредения
տարածքը, հա territory, ha	91	47	32	90	183	25	55	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	131	210	161	1438	677	250	588	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>14</i>	<i>1</i>	<i>58</i>	<i>919</i>	<i>425</i>	<i>139</i>	<i>215</i>	<i>лесоматериалы</i>
անցումային transitional								переходные

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
տարածքը, հա territory, ha	1140	784	700	1060	1580	1263	2410	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	8962	10710	17839	20139	26872	21477	24874	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>103</i>	<i>75</i>	<i>30</i>	<i>-</i>	<i>лесоматериалы</i>
սանիտարական sanitary								санитарные
տարածքը, հա territory, ha	1191	1381	1800	1700	1231	2100	2250	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	12161	18889	21671	19693	29698	52445	34375	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	<i>283</i>	<i>467</i>	<i>779</i>	<i>475</i>	<i>445</i>	<i>109</i>	<i>130</i>	<i>лесоматериалы</i>
մաքրում աղտոտումից clearing from pollution								очистка от загрязнений
տարածքը, հա territory, ha	1295	184	-	-	-	-	-	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	12840	5886	2382	4661	11707	11964	-	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	<i>60</i>	<i>-</i>	<i>57</i>	<i>280</i>	<i>101</i>	<i>41</i>	<i>-</i>	<i>лесоматериалы</i>
այլ others								другие
տարածքը, հա territory, ha	36	172	15	5	30	29	8	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volum, m ³	982	2955	215	332	1843	874	113	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>272</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>лесоматериалы</i>

105. ՄԹՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ՕՒՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ԱՆՇԱՐԺ (ԱՄՐԱԿԱՅՎԱԾ) ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ Ց ԱՆՁԱՏՎԱԾ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
EMISSION OF THE MOST WIDESPREAD POLLUTANTS PRODUCED BY STATIONARY SOURCES OF AIR POLLUTION
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ, ОТХОДЯЩИХ ОТ СТАЦИОНАРНЫХ ИСТОЧНИКОВ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА

(տոննա) (tons)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	82.76	120.05	2073.24	53.24	53.24	506.22	989.99	Всего выброшено вредных веществ
որանցից՝ of which :								из них:
փոշի dust	28.53	26.37	2020.00	-	-	452.96	915.77	пыль
ծծմբական անհիդրիդ sulphur anhydride	0.14	40.00	0.04	0.04	0.04	0.06	0.06	сернистого ангидрида
ազոտի օքսիդներ nitric oxides	9.40	9.44	9.20	9.20	9.20	9.20	0.164	окислов азота
ածխածնի օքսիդ carbon monoxide	44.2	44.24	44.0	44.0	44.0	44.0	74.0	окиси углерода

106. ՋՐԱՅԻՆ ԱՎԱԶԱՆՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
HAZARDOUS EMISSIONS INTO WATER BASIN
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ В ВОДНЫЙ БАСЕЙН

(տոննա) (tons)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	38.463	41.13	50.01332	86.1516	118.653	126.1403	124.6053	Всего выброшено вредных веществ
որանցից՝ of which :								из них:
կախված նյութեր suspension	35.539	37.52	47.475	44.688	37.228	42.296	40.76	взвеси
ամոնիակ ammonia	0.124	0.12	0.004	0.121	0.160	0.164	0.164	аммиак
դևտերգենտներ synthetic substances	0.0963	0.47	0.00032	0.1933	0.136	0.496	0.497	синтетические вещества
քլորիդներ chloride	0.3	0.66	0.18	38.78	80.0	80.98	80.98	хлориды
նավթամթերք mineral oil	0.1993	0.15	0.15	0.1653	0.099	0.00032	0.00032	нефтепродукт
սուլֆատներ sulfate	2.16	2.16	2.16	2.16	0.22	2.16	2.16	сульфаты
թթվածնի կ/պահ թԿՂ biochemical requirement for oxyden,BOD	0.044	0.04	0.044	0.044	0.810	0.044	0.044	биохимическая потребность в кислороде, ВПК

107. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ՋՐԻ ԲԱՆԱԿՆ ԸՍՏ ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
QUANTITY OF THE USED WATER BY TYPES OF WATER USE
КОЛИЧЕСТВО ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ВОДЫ ПО ВИДАМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ

(մլն տ)
(mln t)

(млн т)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Ընդամենը օգտագործված ջրի քանակը Total quantity of used water	2119.5	2478.6	8968.8	11473.6	10479.0	52721.8	16800.5	Всего использовано воды
որանցից՝ of which:								из них:
մակերևութային ջուր surface water	1578.4	1907.5	7819.7	11008.6	9927.4	52302.0	16038.4	поверхностная вода
ստորերկրյա ջուր underground water	541.1	571.1	1149.1	465.0	551.6	419.8	762.1	подземная вода

108. ՊԵՆԴ ՕԳՏԱԿԱՐ ՀԱՆԱԾՈՆՆԵՐԻ ՄԱՐՎԱԾ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ, ՍՏՈՐԵՐԿՐՅԱ ԶԱՂՅՐԱՀԱՄ ՈՒ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ԲԱՆԱԿԸ
DISTRIBUTION OF QUANTITY OF EXHAUSTED RESERVES OF SOLID MINERALS, UNDERGROUND FRESH AND MINERAL WATERS
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ КОЛИЧЕСТВА ОПУСТОШЕННЫХ ЗАПАСОВ ТВЕРДЫХ ПОЛЕЗНЫХ ИСКОПАЕМЫХ, ПОДЗЕМНЫХ ПРЭСНЫХ И МИНЕРАЛЬНЫХ ВОД

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Հանքային ջուր, մ ³ Mineral water, m ³	84.0	7.97	10.3	7.3	-	-	-	Минеральная вода, м ³
Շինանյութեր, մ ³ Building materials, m ³	318999.0	-	-	-	-	-	-	Стройматериалы, м
Երեսապատման քարեր, մ ³ Facing stones, m ³	2814.9	-	-	-	-	-	-	Облицовочные камни, м ³
Ազնիվ և հազվագյուտ մետաղներ, տ Noble and rare metals, t	5398.8	-	-	-	-	-	-	Благородные и редкие металлы, т

109. ԿԵՆՍԱՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ
VOLUMES OF USE OF BIORESOURCES
ОБЪЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БИОРЕСУРСОВ

(մ³)
(m³)

(м³)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Ընդամենը օգտագործվել է Total used	45037.9	48620.88	56074.8	66284.9	88048.8	78741.1	115213.2	Всего использовано
որանցից՝ of which :								из них:
վառելիափայտ firewood	42747.2	46553.88	53814.0	63169.4	82102.6	72998.1	106055.9	на дрова
գործափայտ construction timber	2290.7	2067.0	2260.8	3115.5	5946.2	5743.0	9157.3	строительная древесина

110. ԲՆԱԳԱՆՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ
PAYMENTS FOR ENVIRONMENT PROTECTION AND USE OF NATURAL RESOURCES
ПЛАТА НА ОХРАНУ ПРИРОДЫ И ЗА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЕ

(հազ. դրամ)

(thsd. drams)

(тыс драмов)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարները Payments for environment protection, and use of natural resources	357717.0	24585.5	33513.8	53074.3	63875.4	64500.4	46349.7	Плата за природопользование и на охрану природы
բնապահպանական environment protection	2178.4	4410.5	7517.6	19291.2	8512.1	8074.2	10486.7	на охрану природы
որից՝ ըստ ուղղությունների of which by directions:								из них по направлениям:
անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային արտանետումների դիմաց for air polluting emissions from stationary sources	325.5	360.6	3855.3	6770.5	2901.0	1958.6	724.4	за атмосферные выбросы от стационарных источников
աղտոտիչ նյութերը ջրային օբյեկտներ թափելու դիմաց for harmful substances discharge in to water bodies	714.5	762.9	841.2	872.1	761.5	748.8	1962.6	за сброс загрязняющих веществ в водоемы
թափոնների տեղադրման դիմաց for waste location	1138.4	3032.7	2640.1	11647.1	4850.4	5366.8	7799.6	за размещение отходов
ԼՂՀ-ում արտադրված և իրացված շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների դիմաց for harmful goods produced and realized in NKR	-	254.3	181.0	1.5	-	-	-	за товары, произведенные и реализованные в НКР и причиняющие вред окружающей среде
բնօգտագործման use of natural resources	355538.6	20175.0	25996.2	33883.1	55363.3	56426.2	35863.0	за природопользование
որից՝ ըստ ուղղությունների. of which by directions:								из них по направлениям:
բնական պաշարների օգտագործման դիմաց for use of natural resources	326006.6	1554.7	5059.0	5969.3	5515.4	4159.2	4387.5	за использование природных ресурсов

Բնական պաշարներ և շրջակա միջավայր-Natural resources and environment-Природные ресурсы и окружающая среда

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Կենսապաշարների օգտագործման դիմաց for use of life stochs	29532.0	18620.3	20937.2	27913.8	49847.9	52267.0	31475.5	за использование биоресурсов